

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2014. gada 24. janvārī

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Gunārs Kūtris, tiesneses Kristīne Krūma un Sanita Osipova,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto sabiedrības ar ierobežotu atbildību [...] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 5/2014),

k o n s t a t ē j a:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu izvērtēt likuma „Par nodokļiem un nodevām” 23. panta 4.¹ daļas (turpmāk – apstrīdētā norma) atbilstību Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92. pantam.

2. Apstrīdētā norma nosaka:

„Nodokļu administrācija pēc kriminālprocesa virzītāja pieprasījuma, pamatojoties uz kriminālprocesa virzītāja iesniegtajiem dokumentiem un nodokļu administrācijas rīcībā esošo informāciju, veic nodokļu aprēķinu un sniedz atzinumu kriminālprocesa virzītājam par budžetam nodarīto zaudējumu [budžetā nenomaksāto nodokļu (nodevu) un valsts noteikto maksājumu] summu. Šādā kārtā sagatavots

atzinums nav administratīvs akts. Uz atzinumu neattiecas šajā likumā paredzētā lēmumu apstrīdēšanas un pārsūdzēšanas kārtība.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Pieteikumā ir apstrīdēta likuma normas atbilstība Satversmei. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Satversmes tiesas likums noteic, ka personas pieteikums Satversmes tiesai ir atzīstams par konstitucionālo sūdzību un lieta ierosināma tad, ja tas atbilst prasībām, kas noteiktas šā likuma 18. un 19.² pantā.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu un 19.² panta pirmo daļu pieteikumu var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka tai Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiskā spēka tiesību normai. Šīs normas prasa, lai pastāvētu pamatota iespējamība, ka apstrīdētā norma aizskar pieteikuma iesniedzēju.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka procesa virzītājs kriminālprocesā [...] pieprasīja Valsts ieņēmumu dienestam (turpmāk – VID) veikt nodokļu aprēķinu un sniegt atzinumu par valsts budžetam nodarītajiem zaudējumiem (turpmāk – atzinums) saistībā ar Pieteikuma iesniedzējas saimniecisko

darbību. VID sagatavoja un sniedza atzinumu kriminālprocesa virzītājam. Apstrīdētā norma neparedz šo atzinumu apstrīdēt administratīvā procesa kārtībā. Tādējādi apstrīdētā norma ir piemērota Pieteikuma iesniedzējai un tā ir tiesīga iesniegt pieteikumu.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmās daļas prasībām.

7. Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrā daļa paredz, ka konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) var iesniegt tikai tad, ja ir izmantotas visas iespējas aizstāvēt tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem vai arī tādu nav.

No izskatāmā pieteikuma secināms, ka vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi Pieteikuma iesniedzējas pamattiesību aizsardzībai nepastāv. Proti, apstrīdētā norma *expressis verbis* paredz, ka VID atzinums nav pārsūdzams.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrās daļas prasībām.

8. Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtais daļas otrais teikums noteic: ja nav iespēju Satversmē noteiktās pamattiesības aizstāvēt ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā no pamattiesību aizskāruma brīža.

Paredzot Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtais daļas otrajā teikumā sešu mēnešu termiņu, likumdevējs ir prezumējis, ka gadījumā, ja apstrīdētā norma (akts) personai rada būtisku pamattiesību aizskārumu, tā nekavējoties vērsīsies Satversmes tiesā. Ja sešu mēnešu laikā pēc aizskāruma rašanās persona to nav darījusi, tad aizskāruma, visdrīzāk, nav būtisks (*sk. Satversmes tiesas 2013. gada 10. maija sprieduma lietā Nr. 2012-16-01 22.3. punktu*).

Tādējādi šajā gadījumā saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtais daļas otro teikumu termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai skaitāms no brīža, kad VID sniedza atzinumu kriminālprocesa virzītājam.

Pieteikums Satversmes tiesā saņemts 2014. gada 3. janvārī. Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtais daļas otrā teikuma prasībām.

9. Satversmes tiesas kolēģija vērš Pieteikuma iesniedzējas uzmanību uz faktu, ka VID atzinums kā pierādījums ir vērtējams kriminālprocesa ietvaros. Minēto atzinumu jau vērtējusi pirmās instances tiesa 2008. gadā. Pieteikuma iesniedzējai (ar valdes locekļu starpniecību) tiesvedības procesā bija iespēja šo atzinumu neatzīt. Tāpat bija iespēja Kriminālprocesa likuma noteiktajā kārtībā iesniegt apelācijas sūdzību un tādējādi apstrīdēt VID atzinuma pamatotību.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

n o l ē m a:

atteikties ierosināt lietu pēc sabiedrības ar ierobežotu atbildību [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 5/2014).

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 1. kolēģijas priekšsēdētājs

G. Kūtris